

Repertoriul jurisprudenței

Cauza C-213/15 P

**Comisia Europeană
împotriva
Patrick Breyer**

„Recurs – Acces la documentele instituțiilor – Articolul 15 alineatul (3) TFUE – Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 – Domeniu de aplicare – Cerere de acces la memoriile depuse de Republica Austria în cadrul cauzei în care s-a pronunțat Hotărârea din 29 iulie 2010, Comisia/Austria (C-189/09, nepublicată, EU:C:2010:455) – Documente aflate în posesia Comisiei Europene – Protecția procedurilor judiciare”

Sumar – Hotărârea Curții (Marea Cameră) din 18 iulie 2017

1. *Instituțiile Uniunii Europene – Dreptul de acces public la documente – Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 – Domeniu de aplicare – Stabilire în funcție de natura documentului solicitat sau de autorul acestuia – Excludere*

[Regulamentul nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului, art. 2 alin. (3) și art. 3 lit. (a) și (b)]

2. *Instituții ale Uniunii Europene – Dreptul de acces public la documente – Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 – Domeniu de aplicare – Cerere de acces având ca obiect documente întocmite de un stat membru și care au o legătură cu proceduri judiciare – Incluzere*

[Regulamentul nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului, art. 2 alin. (3), art. 3 lit. (a) și (b) și art. 4 alin. (2)]

3. *Instituțiile Uniunii Europene – Dreptul de acces public la documente – Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 – Excepții de la dreptul de acces la documente – Protecția procedurilor judiciare – Întindere – Memorii prezentate de un stat membru în fața instanței Uniunii în cauze pendinte – Presumpție generală de aplicare a excepției de la dreptul de acces*

[Regulamentul nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului, art. 4 alin. (2) a doua liniuță]

4. *Instituțiile Uniunii Europene – Dreptul de acces public la documente – Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 – Excepții de la dreptul de acces la documente – Documente care emană de la un stat membru – Posibilitatea statului membru de a solicita instituției nedivulgarea unor documente – Întindere*

[Regulamentul nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului, art. 4 alin. (5)]

5. *Instituțiile Uniunii Europene – Dreptul de acces public la documente – Întindere – Excluderea documentelor Curții de Justiție care țin de activitatea sa jurisdicțională – Lipsă de incidență asupra aplicabilității Regulamentului nr. 1049/2001 în privința altor instituții care dețin memorii depuse de statele membre în cadrul unor proceduri jurisdicționale în fața instanței Uniunii*

[art. 15 alin. (1) și (3) TFUE și art. 258 TFUE și 298 TFUE; Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 42; Regulamentul nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului]

6. *Instituțiile Uniunii Europene – Dreptul de acces public la documente – Întindere – Excluderea documentelor Curții de Justiție care țin de activitatea sa jurisdicțională – Aplicabilitatea Regulamentului nr. 1049/2001 în privința memoriilor întocmite de un stat membru și deținute de Comisie – Atingere adusă efectului util al excluderii – Lipsă*

[art. 15 alin. (3) TFUE; Regulamentul nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului]

7. *Procedură jurisdicțională – Examinarea cauzelor la Curte – Protecție acordată părților împotriva utilizării necorespunzătoare a actelor de procedură – Întindere – Publicare pe internet a memoriilor schimbate în cadrul unui recurs – Abuz de procedură – Luare în considerare a partizării cheltuielilor de judecată*

[Regulamentul de procedură al Tribunalului, art. 171 alin. (1)]

1. Articolul 3 litera (b) din Regulamentul nr. 1049/2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei prevede expres că dreptul de acces la documentele deținute de aceste instituții privește nu numai documentele care provin de la ele însele, ci și documentele primite de la terți, printre care figurează atât celelalte instituții ale Uniunii, cât și statele membre. Astfel, domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1049/2001 este definit prin referire la instituțiile enumerate de acesta, iar nu la categorii de documente specifice și nici la autorul documentului deținut de una dintre aceste instituții.

(a se vedea punctele 36 și 37)

2. Împrejurarea că documentele deținute de una dintre instituțiile vizate de Regulamentul nr. 1049/2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei au fost întocmite de un stat membru și au o legătură cu procedurile judiciare nu este de natură să excludă asemenea documente din domeniul de aplicare al acestui regulament. Astfel, pe de o parte, faptul că Regulamentul nr. 1049/2001 nu se aplică cererilor de acces la documentele aflate în posesia Curții de Justiție a Uniunii Europene nu înseamnă că documentele referitoare la activitatea judiciară a acestei instituții rămân, în principiu, în afara domeniului de aplicare al regulamentului respectiv, în cazul în care astfel de documente se află în posesia instituțiilor Uniunii enumerate în regulamentul menționat, cum ar fi Comisia. Pe de altă parte protecția intereselor legitime ale statelor membre în ceea ce privește astfel de documente poate fi asigurată în temeiul excepțiilor de la principiul dreptului de acces la documente prevăzute în Regulamentul nr. 1049/2001.

De asemenea, deși faptul că nici Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, nici regulamentele de procedură ale instanțelor Uniunii nu prevăd dreptul de acces al terților la memoriile depuse în cadrul unor proceduri judiciare este, în mod cert, de natură să fie luat în considerare în scopul interpretării excepției prevăzute la articolul 4 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1049/2001, acesta nu poate, în

schimb, să conducă la inaplicabilitatea regulamentului menționat în cazul cererilor de acces la memoriile întocmite de un stat membru în vederea unei proceduri judiciare în fața instanței Uniunii și care se află în posesia unei instituții.

(a se vedea punctele 38, 39 și 45)

3. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 41 și 42)

4. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctul 43)

5. Potrivit articolului 15 alineatul (3) al patrulea paragraf TFUE, Curtea de Justiție a Uniunii Europene este supusă regimului de acces la documentele instituțiilor vizat la primul paragraf al aceleiași dispoziții numai în cazul în care exercită funcții administrative. Rezultă că condițiile care reglementează accesul la documentele deținute de această instituție referitoare la activitatea sa judiciară nu pot fi stabilite prin regulamente adoptate în temeiul articolului 15 alineatul (3) al doilea paragraf TFUE. Caracterul regimului de acces la documente prevăzut la articolul 15 alineatul (3) primul paragraf TFUE și inaplicabil Curții de Justiție a Uniunii Europene atunci când aceasta exercită funcțiile judiciare nu împiedică însă aplicarea acestui regim unei instituții careia dispozițiile articolului 15 alineatul (3) TFUE și ale Regulamentului nr. 1049/2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei îi sunt pe deplin aplicabile, precum Comisia, în cazul în care aceasta deține documente întocmite de un stat membru, precum memoriile depuse de un stat membru în cadrul unei proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor în temeiul articolului 258 TFUE, în legătură cu proceduri judiciare.

Astfel, ca urmare a intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona, introducerea articolului 15 TFUE, care a înlocuit articolul 255 CE, a extins domeniul de aplicare al principiului transparenței în dreptul Uniunii, prevăzând în prezent un drept de acces la documentele instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii, inclusiv Curtea de Justiție a Uniunii Europene, Banca Centrală Europeană și Banca Europeană de Investiții, în cazul în care acestea exercită funcții administrative. Or, niciun element nu permite să se afirme că extinderea dreptului respectiv pentru a acoperi activitățile administrative ale acestora din urmă ar fi însoțită de introducerea vreunei restrângeri a domeniului de aplicare al Regulamentului nr. 1049/2001 în ceea ce privește documentele care provin de la un stat membru, precum memoriile în litigiu, care sunt deținute de Comisie în legătură cu o procedură judiciară în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene.

În plus, în lumina articolului 15 alineatul (1) TFUE și a articolului 298 TFUE, precum și a consacării, la articolul 42 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, a dreptului de acces la documente care consacră obiectivul unei administrații europene deschise, articolul 15 alineatul (3) al patrulea paragraf TFUE nu poate fi interpretat în sensul că impune adoptarea unei interpretări restrictive a domeniului de aplicare al Regulamentului nr. 1049/2001, cu consecința că documentele întocmite de un stat membru, precum memoriile depuse de un stat membru în cadrul unei proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor în temeiul articolului 258 TFUE, nu intră în domeniul de aplicare al acestui regulament în cazul în care sunt deținute de Comisie.

(a se vedea punctele 48-52)

6. Limitările privind accesul la documentele cu caracter judiciar, indiferent dacă acestea sunt prevăzute în temeiul articolului 255 CE, căruia i-a succedat articolul 15 TFUE, sau în temeiul Regulamentului nr. 1049/2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei, urmăresc aceeași finalitate, și anume aceea de a garanta că dreptul de acces la documentele

instituțiilor este exercitat fără a se aduce atingere protecției procedurilor judiciare, această protecție presupunând în special asigurarea respectării principiilor egalității armelor și bunei administrări a justiției. Ținând seama de faptul că Regulamentul nr. 1049/2001 permite să se refuze, dacă este cazul, divulgarea documentelor referitoare la procedurile în fața instanțelor Uniunii și, cu acest titlu, să se garanteze protecția unor asemenea proceduri judiciare, trebuie să se considere că articolul 15 alineatul (3) al patrulea paragraf TFUE nu impune o interpretare potrivit căreia memoriile întocmite de un stat membru și deținute de Comisie trebuie să fie în mod necesar excluse din domeniul de aplicare al acestui regulament. Astfel, în măsura în care este asigurată protecția procedurilor judiciare, în conformitate cu scopul articolului 15 alineatul (3) al patrulea paragraf TFUE, efectul util al acestei dispoziții nu poate fi compromis.

(a se vedea punctele 53 și 54)

7. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctul 62)